

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z wniosku F. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W., Zakładowi
Ubezpieczeń Społecznych Centrali w W.
w przedmiocie skargi na bezczynność organu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 stycznia 2020 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 sierpnia 2019 r., sygn. akt III AUz (...),

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 13 sierpnia 2019 r. odrzucił zażalenie spółki z o.o. F. w W. na orzeczenia zawarte w punktach drugim i trzecim postanowienia tego Sądu z 17 czerwca 2019 r. Postanowieniem tym Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie spółki na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z 14 września 2018 r. o umorzeniu postępowania a w punktach drugim i trzecim zasądził od spółki kolejno na rzecz ZUS I Oddział w W. oraz ZUS – Centrali w W. po 240 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Spółka wniosła zażalenie na postanowienie z 13 sierpnia 2019 r. na podstawie art. 394² § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny wskazał, że zażalenie na orzeczenia o kosztach było niedopuszczalne i

dlatego zostało odrzucone. W uzasadnieniu stwierdził, że na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego zażalenie nie przysługuje (uchwała Sądu Najwyższego z 10 października 2013 r., III CZP 61/13). Zażaleniem „poziomym” zaskarżalne są tylko te postanowienia sądu drugiej instancji, które mają za przedmiot wyłącznie rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Nie podlegają zażaleniu postanowienia wydane w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji (art. 394² § 1 *in fine* k.p.c.).

W zażaleniu spółka, wskazując na art. 394 § 2 i 3 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 2 k.p.c. w związku z art. 370 k.p.c. i w związku z art. 397 § 2 k.p.c., wniosła o uchylenie postanowienia. W uzasadnieniu odwołała się do wykładni przyjętej w postanowieniu Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2017 r., II UZ 106/17.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niedopuszczalne i dlatego podlega odrzuceniu.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z 17 czerwca 2019 r., oddalające zażalenie skarżącej spółki na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z 14 września 2018 r. o umorzeniu postępowania jest prawomocne. Należy do postanowień od których przysługuje skarga kasacyjna (art. 398¹ § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy rozpoznaje środki zaskarżenia wyraźnie w ustawie określone. Odnosi się to również do kosztów procesu, gdyż nie podlegają samodzielnemu (odrębnemu) zaskarżeniu do Sądu Najwyższego. Orzeczenie o kosztach procesu jest prawomocne tak samo jak orzeczenie, do którego może być skierowana skarga kasacyjna, wówczas koszty zależą od przyjęcia i powodzenia skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 394¹ k.p.c. orzeczenie o kosztach nie należy do postanowień, od których może być wniesione zażalenie do Sądu Najwyższego. Orzeczenie o kosztach nie jest też postanowieniem sądu drugiej instancji kończącym postępowanie w sprawie (wniosek z art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. - według stanu prawnego dla zażalenia i z art. 394 § 1 pkt 6 k.p.c. - w aktualnym stanie prawnym). Postanowienie o kosztach nie należy więc do postanowień wymienionych w art. 394¹ § 2 k.p.c.

Dopuszczalne jest zażalenie do innego składu sądu drugiej instancji na orzeczenie o kosztach procesu, jednak za wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji (art. 394² § 1 *in fine* k.p.c., a obecnie art. 394² § 1¹ *in fine* k.p.c.). Ta regulacja miała zastosowanie w sprawie. Orzeczenie Sądu Apelacyjnego w [...] z 17 czerwca 2019 r. o kosztach – zawarte w punktach II i III postanowienia - wynikało z rozpoznania zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z 14 września 2018 r. Obejmowało koszty postępowania zażaleniowego i dlatego – zgodnie z wskazanym wyjątkiem – nie przysługiwało na nie zażalenie po prostu do innego składu. Regulacja art. 394² § 1 *in fine* k.p.c. jest jasna i nie budzi wątpliwości w orzecznictwie (uchwała Sądu Najwyższego z 10 października 2013 r., III CZP 61/13, wyrok Sądu Najwyższego z 6 marca 2019 r., I CSK 125/18, postanowienie Sądu Najwyższego z 7 marca 2019 r., IV CZ 110/18). Sąd Apelacyjny postanowieniem z 13 sierpnia 2019 r. odrzucił zatem zasadnie zażalenie spółki.

Skarżący pomija w zażaleniu analizę powyższych regulacji, natomiast w argumentacji poprzestaje na odwołaniu do postanowienia Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2017 r., II UZ 106/17, co nie jest wystarczające. Sytuacja była wówczas inna, bowiem zakończyło się postępowanie przed sądem powszechnym wobec przekazania przez sąd drugiej instancji sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu (art. 477^{14a} k.p.c.). Postanowienie takie nie podlega kontroli kasacyjnej i brak było w nim orzeczenia o kosztach postępowania zakończonego przed sądem, co mogło uzasadniać odwołanie się do szczególnej regulacji ustawy zasadniczej. Wykładnia ta nie jest uprawniona w obecnej sprawie. Zgodnie z art. 176 ust. 2 ustawy zasadniczej postępowanie przed sądami określają ustawy. Art. 394² § 1 *in fine* k.p.c. wyraźnie stanowił o niedopuszczalności zażalenia (co po zmianie potwierdza art. 394² § 1¹ *in fine* k.p.c.).

Z tych motywów zażalenie zostało odrzucone na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398⁶ § 3 k.p.c.